

ÅRSPLAN FOR REV OG EKORN 2022

LITT OM GRUPPENE PÅ SMÅBARNSAVDELINGEN

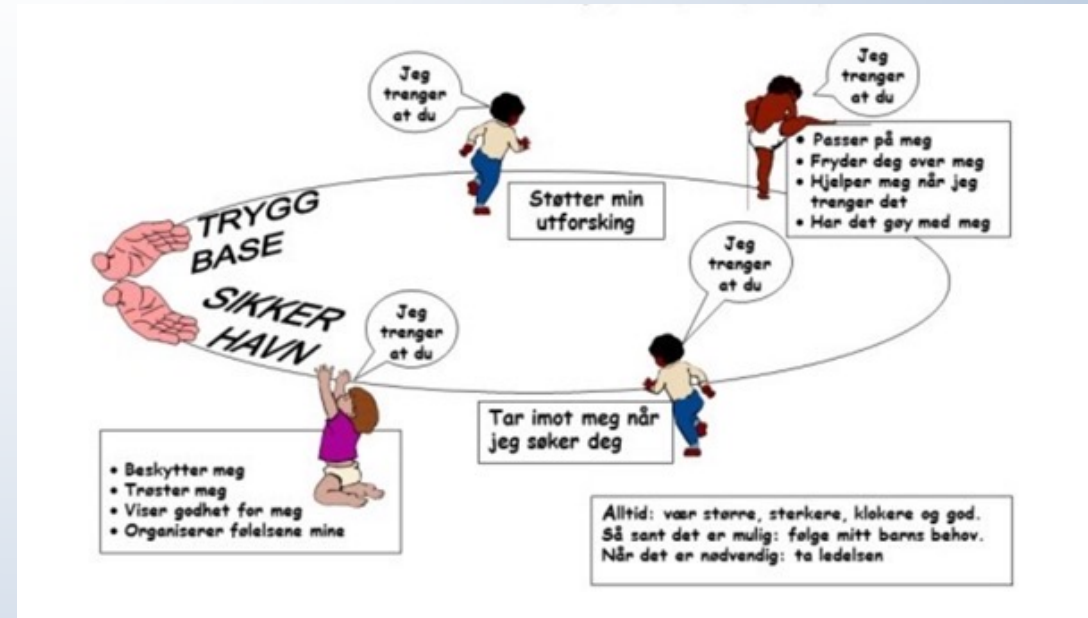
- Småbarnsavdelingen i barnehagen er delt i to grupper etter alder. Vi samarbeider mye på tvers av gruppene morgen og ettermiddag men deler oss så fort vi kan. Dette fordi små grupper er det beste for barna, det skaper en helt annen ro og mulighet til å jobbe etter modningsnivået til barna.
- Rev er småbarnsavdelingen med de minste barna i barnehagen altså ettåringene.
Ved oppstart i august består gruppen av fem barn og en vokse 100% og en i 50%. I oktober starter det to nye barn i barnehagen og gruppen blir syv barn og to fulle stillinger.
- Ekorn er da gruppen med toåringene. Ved oppstart i august består denne gruppen av fem barn og to voksne.
- Det starter det også nye barn i oktober på begge avdelingene og endringer i gruppesammensetningene kan oppstå.

De yngste barna i barnehagen:

- De siste årene har vi snakket mye rundt og reflektert rundt: hva er det egentlig de små barna trenger i barnehagen. Og hva har de utbytte av. Hva er det de har mest behov for hos oss.
- Først og fremst er det trygghet. De må være trygge på oss voksne og på barnehagens inne – og utemiljø. Hva slags lekemiljøer har de minste barna behov for og hva stimulerer til god lek.
- De yngste barna er kroppslige i sin væremåte. De uttrykker seg gjennom kroppen, og de bruker hele kroppen når de er i møte med andre, og for å bli forstått. Det er viktig at vi er oppmerksomme på barnets intensjoner og prøver å forstå hva barnet vil fortelle deg.
- Barn hermer etter hverandre og gjentar lekehandlinger i det uendelige slik at det til slutt blir en rutine. Gjentakelser gir mest sannsynlig barna en opplevelse av kontroll, og de ser at de behersker situasjoner og opplever sammenhenger i det de gjør i leken.
- Dette kan bidra til at andre barn følger med på hva som skjer, kan hive seg med i leken.
- Disse handlingene skaper rom for inkluderende samvær barna imellom, og det kan oppstå fellesskap, tilhørighet og vennsksapsrelasjoner. Denne leken kan virke kaotisk og meningsløs for voksne – men være svært meningsfull for barna.

- Trygghetssirkelen (circle of security) kan forstås både som en tilnærming, en modell og en konkret metode for å utvikle trygg tilknytning; trygge relasjoner mellom barn og omsorgspersoner.
- Trygghetssirkelen er et slags visuelt kart over barnas emosjonelle behov, hvor øverste delen av sirkelen viser barnas behov når de er ute og utforsker verden. Nederste del av sirkelen viser deres behov når de kommer til oss for å søke trygghet.
- For oss så handler det om at vi ønsker å være der og støtte barna i deres følelser og behov. Vi anerkjenner følelsene til barna og støtter dem i det.
- F.eks. hvis et barn gråter når foreldrene går i barnehagen – sier vi til barnet at vi forstår at du blir lei deg når mamma /pappa går – men de kommer og henter deg senere. Det er ikke opp til oss og si at det går fint, eller ikke hver lei deg, det er ikke noe og bli sint for osv. Vi kan ikke definere eller bestemme hva barn skal føle – men anerkjenne følelsene. Barna har rett til å ha sine egne følelser.
- Det vi legger inn av omsorg, trøst, ømhet, glede og latter kommer ut igjen som psykisk helse og mestring hos barna du jobber med. Hvert øyeblikk er en byggekloss.

BARNEHAGENS ROM OG BETYDNING FOR LEKEN.

- Barnehagens rom har betydning for hva og hvordan barn leker. Hvilke muligheter gir rommene for lek – både ute og inne?
- Kan barna bruke grovmotorikken gjennom å klatre, rulle og løpe? Får de brukt og utviklet finmotorikken gjennom å kjenne på små detaljer og strukturer materialer?
- Gir rommene mulighet for både å leke alene og sammen med flere barn?
- Er det mulighet til å gjemme seg bort for å slappe helt av, hvile seg, kose seg? Har barna mulighet til å finne ro alene eller sammen med andre barn?
- Barnehagen vår har i flere år jobbet med rommene i barnehagen. Og de er ganske bra i forhold til å møte barnas behov. Men vi ønsker å få rommene enda bedre.
- Vi har hatt samarbeid med et firma som heter STYD. De hjalp oss med å bygge opp tilpasset lekemiljøer i fler av rommene i barnehagen. Dette er noe vi har med oss i videre arbeid og vi vil prøve å videreutvikle og tilføre nye elementer.

SPRÅK OG SPRÅKUTVIKLING I BARNEHAGEN.

- Småbarnsalderen er den grunnleggende perioden for språkutvikling. Samhandling gjennom kroppsspråk og lek med lyder er en vesentlig del av måten det vesle barnet nærmer seg andre mennesker på. at voksne oppfatter og påpeker uttrykket til barnet og samtidig setter ord på inntrykk og opplevelser, er avgjørende for hvordan talespråket utvikler seg videre.
- At lære språk er en omfattende prosess og barn tilegner seg språk i hele sin våkne tid av døgnet. Derfor er det så viktig at vi tenker helhet rundt språkarbeidet i barnehagen, og at hele dagen har et språkmiljø som gir språktilegnelsen for hvert enkelt barn optimale.
- Det finnes 4 typer aktiviteter som i særlig grad fremmer barns språktilegnelse (jmf. Høigård 2013)
- Musisk aktivitet – basert på rytmer, bevegelse og lyd.
- God samtale – basert på gjensidighet og fellesskap rundt emner.
- Samvær omkring tekst – basert på høytlesing
- Allsidig lek – basert på barnas egne initiativ og ideer.

Språkaktivitet og lesegrupper.

I barnehagen vår har vi valgt å ha en dag der vi fokuserer på språkaktiviteter. for å sikre fokus på området. språkaktivitetene på en småbarnsavdeling inneholder sang, fortelling, bøker, lyder, munnmotorikk osv. vi har også en dag der vi deler oss i grupper og fokuserer på bøker, sang, regler.

Vi er også opptatt av språket hele dagen og bevisste på at vi bruker språket aktivt sammen med barna. benevner ting mens vi holder på med noe. F.eks.: når vi skal ut. at vi bruker ordene. kan du finne skoene dine, nå tar vi på lua, nå skal vi hente vognen din. bruke konkrete hele tiden i samhandling med barna.

LEKEN:

- I barnehagen vår har leken en naturlig og stor plass.
- Gjennom lek bearbeider barna opplevelser, lærer seg nye ting.
- Til å begynne med ser det ut som barna leker mest ved siden av hverandre. Men »hermeleken» er en start på samhandlende lek. Når et barn starter og løpe frem og tilbake – kommer det fort flere barn med. Dette tenker man er en form for sam-lek barna har fra de er veldig små.
- Lekens egenverdi skal anerkjennes i barnehagen og vi voksne må veilede barna hvordan man samhandler med andre.
- Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Vi skal inspirere til ulike typer lek, og bidra til at alle barn får oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek.
- Når en ett- toåring ser en leke som den ønsker, vil barnet gå bort og ta leken. Da er det viktig at vi voksne er nær slik at vi kan veilede barnet og gi dem ulike muligheter. De kan spørre om å få låne, dele, vente på tur eller å vise barna hvor de kan finne samme type leke.
- Det er derfor viktig å finne balansen mellom voksenstyrte og barnstyrte aktiviteter. Det er viktig å nevne at uavhengig av om det er voksen- eller barnstyrte aktiviteter som skjer i barnehagen at de voksne er nær og støttende ovenfor barna. Vi skal la de prøve selv, men hjelpe og veilede dem dersom de har behov for det.
- Tumbleleken blir tatt med ut, og barna løper, sykler, husker, sparker ball, klatrer, sklir og hopper. I sandkassen er det ofte konstruksjonslek og matlaging. Barna bygger og river ned, og lager mat og serverer.

MANGFOLD OG INKLUDERING

Barnehagen har i år valgt å fokusere på temaet mangfold og inkludering. Viser til felles del.

På småbarnsavdelingen er dette noe vi alltid jobber med. Barna kommer fra sin trygge lille familie og skal for første gang ut i verden og bli en del av ett større fellesskap.

Barna skal bli kjent med mange nye mennesker, både barn og voksne. Alle barna kommer fra forskjellige familier, har forskjellig bakgrunner og har forskjellige tilnærminger til barnehagehverdagen.

Barna skal lære å være sammen med andre i alle situasjoner i løpet av en dag, de må lære å vente på tur og dele på leker osv.

MAT OG MATGLEDE

- Vi har fokus på at barna skal få et naturlig og godt forhold til sunn og variert mat.
- Vi serverer to fullverdige måltider i barnehagen hver dag. Og følger de nasjonale retningslinjene for mat i barnehagen. Til begge måltider har vi F.eks.: Agurk, paprika, purre, tomat osv. Ved mellom måltid er det i tillegg frukt etter maten. Noen ganger har vi yoghurt med diverse tilbehør til mellom måltid.
- Barna kan ha med sunn frokost og spise i barnehagen frem til kl.08.30.
- Vi ønsker at barna skal være med i forberedelser til måltidene vi har i barnehagen – når de ønsker og det er rom for det. Små barn er veldig glade i å få hjelp til og være med på ting. Gir god mestringsfølelse
- Etter måltidene er barna med på å rydde av sin egen tallerken og kopp – og setter det på trallen. Det gir de stor glede og mestringsfølelse. Noen ganger kan dette gå galt og en tallerken blir knust. Men det er en del av livet det også da er det viktig å støtte barna på at det er sånt som skjer og sørge for at ikke de føler at de har gjort noe veldig galt.

VARMMAT

- Hver fredag har vi varmmat. Vi fokuserer på enkle middager som inneholder fisk, kjøtt og grønnsaker. Vi legger til rette for allergier og kulturelle mathensyn i barnehagen.
- Måltidene i seg selv er en unik læringssituasjon for barna. De lærer samarbeid, språk, vente på tur, smøre sin egen mat osv. Vi har også fokus på at måltidene skal være en hyggelig og positiv situasjon i løpet av dagen.
- Det er mye små prat og kan være litt høyløst under måltidene. Det er jo en gjeng med ivrige små barn rundt bordet 😊
- Måltidene rundt bordet skal også gi barna god mestringsfølelse og økt selvstendighet.

PROSESSEN MÅLET:

- Uansett hva vi gjør i barnehagen, om det er tur, maleaktivitet, utetid, garderobesituasjon før utetid m. M - har vi fokus på at veien dit er like viktig (om ikke viktigere) enn å komme frem/bli ferdig med produktet. Det er mye læring å ta med seg på veien. Ta tur f. Eks: om vi ser noe(n) barna interesserer seg for på veien, tar vi oss tid til å undre oss sammen med barna, og prater om det vi ser. Kanskje kommer vi litt senere frem, om vi i det hele tatt gjør det. Men det ser vi på som mindre viktig. Det viktigste er at vi får undret og lurt litt sammen om alt det spennende og interessante som finnes der ute.
- Når vi har en tanke om at det er prosessene som er viktige –vil det igjen føre til at vi ikke kommer til å ha så stort fokus på at barna produserer ting de tar med seg hjem eller vi henger opp i barnehagen. Vi ønsker heller å ta bilder av prosesser og det vi holder på med. Og henge dette opp i gangen vår. Vi har nå hengt opp flere tavler som vi vil fyller etter hvert og bytte ut etter hvert.

TURER OG UTETID I BARNEHAGEN.

- Barnehagen vår har natur og bevegelse som hovedsatsnings område – det har vi hatt i mange år. Gjennom dette ønsker vi at barna skal bli glade i å være ute i all slags vær, glade i å bevege seg og ha en positiv opplevelse av og være ute så mye som mulig. Fordi vi følger tanken om at menneske er skapt for bevegelse og livet ute.
- På småbarnsavdeling starter vi i det små. Noen barn skal ha på seg regntøy for første gang og kan ha nok med det til å begynne med. På vinteren er bevegelsesfriheten begrenset med mye klær og tykke dresser. Dette tar vi hensyn til. Vi ønsker at barna skal like å være ute og i bevegelse. Da er det viktig at det er positivt. Så vi tvinger ikke barn til å være ute. Men er aktive voksne som deltar i leken ute og engasjerer. Også går vi inn når vi ser at behovet for det er der.
- Tumbleleken blir tatt med ut, og barna løper, sykler, husker, sparker ball, klatrer, sklir og hopper. I sandkassen er det ofte konstruksjonslek og matlaging. Barna bygger og river ned, og lager mat og serverer.
- Vi har en fast turdag i uken som vi er ute av barnehagen. (Dette er mest på våren) det blir korte turer som vi lar barna gå selv eller bytte på å sitte i vognene. Lengden på turer avhenger litt av hvor mange som sover. Noen ganger tar vi lengre turer som eks til byen.
- Etter jul tar de eldste også turer til blåfjell hvor harebarna har leirområde. Da er det først og fremst med de barna som skal over på hare fra høsten av. Vi ønsker at de blir kjent med veien og område slik at overgangen for barna blir best mulig.

BLEIESKIFT, PÅKLEDNING OG SOVING.

BLEIESKIFT OG TOALETTBESØK

- Dette er en fin og verdifull stund, hvor vi har mulighet til å skape gode relasjoner til hvert enkelt barn.
- I samarbeid med hjemmet, og når barnet er klar for det, kan vi øve på å gå på toalettet i barnehagen. Dette skaper naturligvis stor mestringsglede hos barna.

PÅKLEDNING

- Det går mye tid av barnehagehverdagen i garderoben. Vi skal kle oss for å ut, inn igjen og vi er i garderoben før og etter legging. Barna lærer fort hvilken plass som er deres og de lærer at alle ting har sin plass. Vi øver på at barna selv skal kunne finne frem og rydde tingene sine tilbake på plassen sin.
- Vi ønsker og jobber for at garderobesituasjonen skal bli en god arena for mestringfølelse. Barna skal få muligheten til å prøve selv og bli selvstendige.

SOVING

- Søvn er viktig for at barna skal kunne fungere i hverdagen. Barnehagen er full av inntrykk for små barnehjerner.
- Når vi sover går hjernen vår gjennom alt vi har opplevd i løpet av dagen. Den sorterer bort alt som vi ikke har behov for å huske på og den forsterker det som er viktig.
- Søvn og hvile er avgjørende for læring og utvikling.
- Så langt det er mulig ønsker vi ikke vekke barn som sover.

HVERDAGSRUTINER.

- Små barn har et stort behov for forutsigbarhet. Ved å ha faste hverdagsrutiner skaper vi trygge rammer for barna. Vi spiser til cirka samme tidspunkt hver dag, og sovetidene er noenlunde like hver dag.
- Endringer skjer selvsagt ved f. Eks tur, men da på barnas premisser. I tillegg til dette tar vi med barna på de daglige praktiske oppgavene vi utfører på jobb. Barna er med å ta klesvasken, gå på butikken, gå ut med søpla, «kjøre» vogner osv. Her finnes så mye læring og barna opplever mestringsglede og blir selvsagt veldig stolte når de får hjelpe til.
- Personalet i barnehagen skal være bevisste på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Også de yngste barna og barn som kommuniserer på andre måter enn gjennom tale, har rett til å gi uttrykk for sine synspunkter på egne vilkår.

OVERGANGER.

- Gjennom dagen i barnehagen skjer det mange overganger. Når vi skal ut, når vi skal spise, når vi skal ha samling eller aktiviteter.
- Vi prøver å gjennomføre disse overgangene på lik måte hver dag slik at dette også blir gjenkjennelig og trygt for barna. Dette er viktig for at barna skal oppleve trygghet og forutsigbarhet i barnehagehverdagen.
- Etterhvert skal noen av barna over på haregruppen. På våren så legger vi inn turer opp på blåfjell slik at de blir kjent med området der.
- Vi er felles med hele barnehagen på morgenen og ettermiddagen, her treffer alle barna hverandre og de treffer alle de voksne. Her er vi bevisste på skape trygghet i hele barnehagen.
- Småbarnsavdelingene samarbeider mye i løpet av en dag og overgangen mellom disse gruppene pleier å gå veldig fint da alle kjenner alle.